

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Lapvezér: Dr. Rajk Aladár orsz. képviselő.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 10 kor. Fél évre 5 kor. Negyed évre 250. Egyes szám ára 2 fillér.
---	--------------------------------	--	-----------------------------------	---

Visszavándorlás.

Baja, nov. 28.

Röpködnek szerte az országban a földmivelésügyi miniszternek a hatósági munkásközvetítőkhöz intézett sürgönyei. Mind csak egy dologról, egy váratlan, meglepő eseményről ad hírt:

Amerikába vándorolt magyar véreink tömegesen seregestől hagyják el Amerika földjét és jönnek vissza az ősi, az elhagyott magyar hazába. A dollárok hazája megszűnt az a világ lenni, ahol aranyak hevernek az utca kövezetén. Végig söpört Amerikán a gazdasági válság zúgó vihara. Hatalmas vállalatok részben korlátozták, részben teljesen beszüntették az üzemet.

A munkások ezrei és ezrei egyszerre csak az utcán voltak munka és kereset nélkül.

Ime, azt a rémes kórt, amely ellen mi idehaza oly emberfeletti erővel küzdötünk, amely ellen hiába kerestünk orvosságot, az amerikai gazdasági válság meggyógyítja.

A kivándorlástól elrettentik Magyarországot népet a tengerentúlról jövő rossz hírek. Ott sincsen munka, ott sincsen már mesebeli kereset. Ott is kétségbeesetten kell küzdeni a megélhetésért. És akinek ott túl sincsen munkája, annak sokkalta mostohább a sorsa, mint idehaza. Idegenben, elhagyatva, senki sem törődik vele. A nyomorgó mellett szenvtelen arccal, hidegen megy el az ismeretlen.

Kárpátia, Caronia és Szlavonia Océán-járó hajók szerepet és hivatást változtattak. Eddig odalent a magyar tengerpart kikötőjében ezrével tüntek el a nagy gőzösök gyomrában a magyarok, hogy új hazában, új életmódhoz szokjanak. A milliomosok honába vándoroltak pénz, nagy gazdagság után sovárogyva. A sóvárgott kincsek helyett megpróbáltatások, nyomorúság várt rájuk.

Most az amerikai kikötők élénkülnek meg magyar néppel, visszhangzanak magyar szótól. A magyar nép ott hagyja Észak Amerika földjét és siet oda, ahol bölcsője ringott, ahol apái alusszák örök álmukat.

Mult vasárnap 500 kivándorló érkezett

haza. A miniszter értesülései szerint a jövő hetekben ismét nagyobb tömeg érkezik meg.

Ez a visszavándorlás nem időleges, nem szórványos tünet. A magyar nép most siet vissza elhagyott magyar hazájába és a lakatlanná vált falvak ismét benépesednek, az elhagyott anyaföldnek ismét lesznek megművelői.

Reméljük, hogy a nemzeti kormány gondoskodni fog a hazatértekről. A beruházási kölcsön terhére végzendő munkálatoknál hihetőleg ad a kormány a hazatérőknek munkát és keresetet. Éreztetni kell velük, hogy *haza* jöttek, haza az édes anyaföldre, ahol gondoskodnak róluk és nem hagyják el.

A visszavándorlók között vannak gazdasági, bányászati és ipari munkások.

Különösen az utóbbiak rendkívül értékesek az országra nézve. Vannak közöttük számosan, akik oly iparágat tanultak meg, amelyek minálunk még nincsenek meghonosítva.

Ezek az értékesebb elemek. Meg lehet alapítani új ipari vállalatokat és meg van hozzá a képzett *magyar* munkásanyag. Ezzel aztán egy hatalmas lépéssel közelebb jutunk a magyar ipar felvirágoztatásához. Egy képzett ipari munkás több hasznára van a magyar iparnak, mint az annak érdekében elmondott száz pohárköszöntő.

A megtért kivándorlók között számtalan a képzett ipari munkás,

Gondoskodnunk kell róluk, hogy itthon jól érezzék magukat és a még künnlevők is utánuk jöjjenek.

Az aradi példa.

Baja, 1907. nov. 28.

Évek hosszú sora óta egyebet sem hallunk, mint sopánkodást a nagy drágaságról. A piaci árak rémmód magasra szöktek, a hús megfizethetetlen, a baromfi méreg drága, a gyümölcssevés ma már nyáron is fényűzés, a konyhaveteményeket kincsekkel kell megfizetni, a fűtőanyag ára megduplázódott, a lakások ára gyors iramban szalad fölfelé, a eselések rosszak és drágák. Így van ez Baján, Szegeden, Kassán, Kalocsán, Aradon és mindenütt.

Mindenütt így van, de sehol sem adták magukat meg a kéréletlen sorsnak úgy, mint minálunk Baján. Mi a keleti ember egy-

kedvü fatalizmusával engedték magunkat át a magasratörő árak rémes hullámainak. Mi ezt az általános drágaságot úgy fogadjuk, mint megváltozhatatlant. Ölberakott kézzel, esendes rezignációval nézzük a most folyó dolgokat. Nézzük és meg sem kíséreljük az ellene való védekezést. Ha csak a közgyűlésen elhangzott néhány egyáltalán nem szakszerű felszólalást nem tekintjük annak.

Midez a keserű panasz úgy jön a tollamra, hogy olvasom a lapokban Arad akcióját. Mert hát Aradon is van drágaság — hol nincsen? — de ott nem hajtják az emberek a nyakukat az igába. Kutatják a baj okát és amennyiben az nem csupán országos, hanem lokális tünet, úgy igyekeznek azt leküzdeni, elhárítani. Hogy egyebet ne emlitsünk föl, üldözni fogják az élelmiszer uzorát, a helyi kartelleket. Állítanak hatósági pékséget, hatósági mészárszéket és városi konyhakertészetet.

Ezt teszik — többek között — Aradon. És minálunk vajjon mit csinálnak?

Semmit. Azaz pardon! mégis történik Baján valami. A helyett, hogy igyekeznének piacunkat minél hozzáférhetőbbé tenni, iparigazolványokat követelnek a szegény tejáruló parasztasszonyoktól, mert azok a tejárusítással »iparszerűleg« foglalkoznak. Hát ez bizony nem nagyon segíti elő a piaci árak mérséklését.

Arad példája kell, hogy buzdítólag hasson miránk. Nem tudom mit, de tenni kell valamit az ellen a rém ellen.

Ugy tudom a közgyűlés küldött ki egy bizottságot, amelynek hivatása volna a piaci drágaság okának tanulmányozása és annak megszüntetése. Eddig még nem látjuk a bizottság működésének eredményét. Talán nem is igen működött?

Vajjon nem volna-e időszerű, ha az a bizottság most életjelet adna magáról és hozzáférő szakemberek meghallgatása mellett igyekeznék a piac abnormális árait rendes mértékbe visszazsorítani?

Mert tenni kell valamit. Ezt az állapotot tovább tűrni nem lehet. Ebbe az állapotba előbb, vagy utóbb, de belepusztulunk.

x.

Rákóczy Ferenczné.

(Hock János könyve)

E munka kettős oknál fogva megérdemli, hogy foglalkozzunk vele. Célja és tartalma egyaránt ajánlja.

Célja: a gr. Kreith Béla által kezdeményezett 1848—49. ereklyegyűjtemény és Kossuth-múzeum számára megfelelő helyiséget teremteni.

Egy igaz magyar honfi-szívnek lelkesedése nagy anyagi áldozatok árán, hosszas utanjárás és fáradhatatlan kutatás révén megte-remtette azon kor ereklyéinek hiteles és szakértően egybeállított gyűjteményét, mely

kornak legendaszerű alakjaira a késő utód büszke bámulattal fog visszatekinthetni mindenkor. De ezen ereklye-múzeumnak sorsa fölötté mostoha: a főváros sem helyet nem adott neki, sem az egyszer megszavazott 4000 kor. segélyt nem folyósítja többé. A Nemzeti Múzeum helyiségei szűkek. Az Akadémia pedig most rendezte be Göthe-szobáját . . . Így tehát Kreith gróf kénytelen a vándorbotot kezébevenni azzal a gyűjteményével, mely iránt maga Kossuth Lajos is mindenkor élénken érdeklődött, melyet külföldi szakemberek is (pl. Helfert József báró osztrák történettudós) elismeréssel halmoztak el, s mely ez évben üli meg válságos főnállásának negyedszázados jubileumát.

Ennek a hazafias eszmének a szolgálatába szegődött Hock Jánosnak »Rákóczy Ferencné« c. regénye. Az aranytollú szerző maga mondja a Kreith grófhhoz intézett előszóban: »Az ifjúság lelkét önzetlen és önfeláldozó hazaszeretetre a hősök és vértanúk életpéldái gyújtják. Nem szavak, tettek kelljenek a tömegnek. Vezérek, akik előljárnak a kötelességteljesítés útján és véres lábbal taposnak járati utakon ösvényt a tetteiken lelkesülő ifjúságnak . . . A halálmegvetésnél még az önfeláldozás sem terjedhet túl, mert senkisémm szerethet jobban az ő életének áránál! A Te tiszta, ideális lelked átérezte ezt az igazságot, azért szentelted életedet vértanuinak és szabadsághőseink kultuszának. Mint ahogy az őskeresztények összeszedték a mártírok ereklyéit és felitatták a vértanúkról az utolsó csepp vért is, hogy kárba ne vesszen az önkényes halállal megszentelt relikvia: — úgy gyűjtötted Te is össze a magyar szabadságharcok dicső emlékeit.« A magyar olvasóközönség tehát igazán nemes és hazafias intézményt támogat, midőn terjeszti azt a művet, melyet szerzője is ily közérdekű célnak szentelt.

Hock János könyvét e külső körülményen kívül különben belső értéke, t. i. tartalma és stílusa is ajánlja. Az elbeszélésnek történeti háttére az a szomorúan főséges kor, mely 1684-től 1676-ig a magyar történelem legnemesebb alakjainak és leggyászosabb tragédiáinak egész sorozatát öleli föl: Zrínyi Miklós grófnak, a költőnek halála, a Zrínyi—Frangepán—Nádasdy-féle összeesküvés részeseinek kivégzése, Zrínyi Ilona házassága, a vallási villongások, Lobkovicz magyarellenes politikája, Lipót császár és király tehetetlensége stb. Rövid néhány esztendő, de amik bennük történtek, azoknak tenger kinja sok volna ugyanannyi évtizednek is.

A töröktől szabadulni óhajtó magyar nemzet hasztalan fordul segítségért Lipóthoz; a francia nagykövet is csak ígér; a nemzet kénytelen belátni, hogy saját erején kívül másban nem bizakodhatik. A *Zrínyiek* családi tanácsában Miklós bán még a császári segítségre támaszkodik, s evégből öccsének, Péternek leányát, Zrínyi Ilonát is az osztrák Rottal grófnak szánta, kit a leány amugy is szeret. Frangepán Katalin azonban, Zrínyi Péter neje, és a ház bizalmasa, Vityédy, a nemzeti eszmének ez a vándor apostola, azt a fölfogást vallják, hogy inkább a török átok, mint a német járom. A bán fölfogása győz: »Mig öcsémnél csak érzelmi politika, addig nálam meggyőződés, hogy Magyarország csak úgy nyerheti vissza valaha szabadságát, ha ellenáll a török kísértésnek . . . Mi elveszhetünk, de ez a nemzet feltámad egykor.« (19. oldal.)

El is vészett, szegény bán, nem a vadkan agyarától, a krusaneci vadász felbérelt fegyverétől, 1864. nov. 18-án. »A piros rekettye-

bokron fekete szárnyait rendezgette a ligetek dálnoka, a füttyös rigó, és apró szemével kíváncsian nézegette a költő-király ravatalát:

— Hova viszitek ti szomorú emberek a mi édes testvérünket?

— Visszük haza . . . a magyar szivekbe . . . a halhatatlanságba . . .

Az erdők zúgó mélysége pedig tovább sugta a nagy titkot, hogyan kell elpusztulni évszázadok óta az igaz magyarnak! (29. old.)

Most már Frangepán Katalin fölfogása győz. Leánya, Zrínyi Ilona pedig, bár szereti Rottalt, lemond róla, hogy anyja szándékát teljesítse. A nagy halott ravatalánál kérde:

— Ugye, anyám, Rákóczi Ferenc a gyűlölet, a megtorlás, a bosszu?

És megesküszik, hogy neki nyújtja kezét, noha nem őt szerette eddig.

Megtörtént az esküvő. Hock János egykoru kutfők és megbízható forrásművek nyomán roppant elevenen rajzolja meg a makovici lakodalmat. Gyönyörűen bucsuzik el Frangepán Katalin a leányától:

— Ne feledd, leányom, hogy őseid vértanúsága tereád is kötelességeket ró. Azt adod hazánknak, ami nekünk gyenge asszonyoknak a legdrágább: a boldogságot, de cserébe érte áldását nyered millióknak, akiket ezzel az áldozattal boldogítottál . . . (49. old.)

Pedig egyelőre hiába volt minden áldozat. Zrínyi Péter, Frangepán, Nádasdy vértanú haláltak meg, Lippay esztergomi primás, Wesselényi nádor idő előtt sirba szálltak, Rákóczy Ferenc kegyelmet kapott ugyan vakbuzgó anyjának, Báthory Zsófiának kértére, de nem sokára meghal ő is. A hű Vityédyt orgvilkos kéz öli meg. Frangepán Katalin pedig elborult elmével élő halottként él Grácban. Rákóczyné magára marad mondhatatlan bánatával, melyben egyedüli vigasza az ő fia, Rákóczy Ferenc . . .

Ez Hock regényének tartalma. Meseszövése érdekes, helyel-közel romantikus, ami historiai elbeszélésnél nem hiba. (Pl. a laxemburgi terv.) A jellemei tán nincsenek mindig kellő lélektani indokolással, valószínűséggel és történeti hűséggel megrajzolva; de főleg az utóbbi szempont nem is rakhat bilincset a regényíró kezére. Azt pl. elhallgatja, hogy Wesselényi halála után az összeesküvők a nemzet ügyét egyéni ambíciójuknak rendelték alá, s maga Zrínyi Péter nem kevesebbről, mint a magyar koronáról álmodott. Nádasdy országbiró jellemzése el van hibázva. Ha saját kortársai gyanusnak, sőt árulónak tartják vala őt: vagy nem avatták volna titkukba, vagy a császári tanács nem ítélte volna halálra. Így érthetetlen az ő vértanúsága, s a szerző szinte szándékosan antipatikussá akarja tenni személyét. Báthori Zsófiának és környezetének jellemzésében szerzőnk ugyancsak nem fukarkodott a ríktó színekkel. Stílusa mindvégig élvezetes, itt-ott valósággal remekel Hock, az elbeszélő, mikor t. i. érvényesülhet Hock, a szónok . . .

A könyvet, mind rendeltetésénél, mind tartalmánál fogva melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

M. F.

Telefon tudósítások.

Budapest, 1907. nov. 28.

Országgyűlés.

A képviselőháznak ma az ülés megnyitása előtt meg volt a maga szenzációja: *Vajda* Sándor oláh képviselő, aki a magyar gyalázó verset olvasta fel annak idején a képviselőházban,

ma hosszabb idő után megjelent a Házban. Észrevétlenül lépett be az ülésterembe és senki se hederített reá.

Justh Gyula elnök d. e. 10 órakor megnyitja az ülést. Elnöki előterjesztések után az egyszakaszos felhatalmazási javaslat tárgyalása kerül sorra.

Samassa János hevesen támadja a horvátokat, mint akiknek az obstrukciója idézte elő a javaslat benyújtását. A javaslatot elfogadja.

Polit Mihály (szerb nemzetiségi) nem fogadja el a javaslatot. Ő, — úgymond — elvi ellensége az obstrukciónak. Beszél a kiegyezésről, majd eltér a tárgytól és a delegációkról szól.

Elnök megvonja tőle a szót. *Polit* erre azt mondja, hogy neki van még egy határozati javaslata.

Elnök: Szerényi államtitkárt illeti a szó.

Goldis László a házszabályokhoz kíván szólni. A nemzetiségiek és a horvátok tüntető tapsba törnek ki.

Elnök figyelmezteti a tüntetőket, ha az iménti demonstráció megismétlődne, úgy az abban résztvevőket a mentelmi bizottsághoz fogja utasítani.

Szerényi József államtitkár foglalkozik *Polónyi Géza* tegnapi beszédével és kimutatja az abban foglaltaknak tarthatatlanságát, szónok beigazolja, hogy *Polónyi* igazságügyminiszter korában más felfogást tanusított.

Báró Bánffy Dezső hosszabban beszél, kifejti okait, hogy miért bizalmatlan a kormányhoz és miért nem fogadja el a javaslatot.

Ezután egyszerű szavazással elfogadják *Hoitsy* Pál azon indítványát, hogy a Ház holnaptól fogva 3 óráig tartson ülést.

A néppárt értekezlete.

A néppárt ma délelőtt ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy az egyszakaszos törvényjavaslatot elfogadja.

A kuria másodelnöke meghalt.

A magyar igazságszolgáltatásnak halottja van. *Szabó* Miklós, a kuria nyugalmazott másodelnöke ma reggel 86 éves korában meghalt.

Arad a drágaság ellen.

Arad város polgármestere, *Varjassy* Árpád a tegnapi értekezletükből kifolyólag ma felszólította az ottani mézszárosokat, hogy tekintettel a szarvasmarhák árának csökkenésére, szállítsák le a hús árát is, mert ellenkező esetben a tegnapi határozat értelmében hatósági mézszárszékeket fog felállíttatni. Az erélyes fellépésnek meg volt a hatása. A mézszárosok kijelentették, hogy holnaptól fogva olcsóbban mérik a húst.

Vörheny járvány.

Déván és Marosvásárhelyen epidemikusan fellépett a vörheny járvány. Marosvásárhelyen egy napon 50 vörheny megbetegedés volt. Mindkét helyen becsukták bizonytalan időre az iskolát.

NAPIHIREK

Keresett betörők. A csendőrség Oláh Farkas Márton két legveszedelmesebb cinkos társát: Gruics Józsefet és Hódos Lajost nyomozza. A két betörő mindenfelé bujkál a csendőrség elől. Legutóbb Boszniába, onnét Szerbiába szöktek. Szerbiából azonban haza vágyódtak és ismét itt, a környéken jártak. Tegnap értesítést kapott a bajai csendőrség, hogy Gruics és Hódos Foktón, Horváth Flórián Bajáról kitiltott cigánynál tartózkodnak. Mire azonban a csendőrök odaértek, már megugrott a két jómadár. Horvátnál arany ékszert találtak a csendőrök, amelyek valószínűleg szintén valamelyik bajai betörésből származnak.

Öngyilkosság. Tegnap este 10 óra után két lövés dördülése zavarta fel a Batori-utca csendjét. Egy 20 esztendő fiatalember lőtte magát a nyílt utcán agyon. Fábry Lajos vörösmarti fiú a múlt héten megszökött hazulról. Mielőtt távozott volna, magához vett az apja pénzéből 100 koronát és Bezdánba ment. Itt mulatott, majd revolvért vett és azzal megakarta löni magát, de az ismerősök kicsavarták kezéből a gyilkos szerszámot. Majd Bajára jött, itt ismét vett fegyvert és tegnap este agyonlőtte magát. Hátra hagyott levelei egyikében inti legénytársait a lumpolástól, meg a részegeskedéstől. — Talán nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy az öngyilkos holttesténél még ma délelőtti 11 órakor a hatóság részéről senki sem volt.

Kocsi sikkasztás. Bajor Gáspár madarasi lakos itt Baján kölesön kért Gyurkity Ádám-tól egy kocsit. Alig ért ki a kocsival a piacra, elcserélte a rábizott kocsit egy rosszabbal, amelyre még 14 korona földadást is kapott. A sikkasztó ellen folyik az eljárás.

A szabadka—gombos—palánkai h. é. vasut kiépítése tárgyában holnap d. e. 10 órakor Lázár áll. műszaki tanácsos közbenjöttével bizottsági ülés lesz a tanácsteremben. Az érdekeltek esetleges kifogásaik előadása végett megjelenhetnek.

Vármegyei közgyűlés. Bácsbodrog vármegye törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy letárgyalása végett folyó évi december hó 3-án rendkívüli közgyűlést tart.

Másfél százezer koronás fizetéképtelenség Bácsszentivánon. Pfeifer Mihály bácsszentiváni vegyeskereskedő fizetéképtelenséget jelentett. A passivák 150.000 koronát, az aktívák 65.000 koronát tesznek ki. A cég 30%-os kiegyezést ajánl.

Harmadik temetkezési egylet alakult meg a napokban Baján, amely felekezeti külömbőség nélkül vesz fel tagjai sorába minden jelentkezőt. Beiratkozás céljából jelentkezni lehet a következőknél: Buday István ip. hat. biztos, Reichenberg Antal szobafestő iparos Hentes-utca, Ágai Emil Központi Szálloda, Ackermann János műszövő a Kereskedelmi és Iparbank mellett, Baron Vilmos kőfaragó és sirkóraktáros, Keller Mátyás cipész iparos Mátéházi-utca 15. szám, Rude Ignác ékszerész, Preisz Béla bőrkereskedő, Grünhut Gábor vendéglős, Weisz Henrik cipész iparos, Bálint Ignác Flórián-utca 34. Ádám Mór Honvéd-utca, Klein Jenő vendéglős kisvásártér, uraknál és az ipartestületi szolgánál.

Nem mesterséges, hanem természetes és így vegyileg legüsztebb, kiadóbb folyékony szén-savat szállítanak kartellen kívül a Muschong-Buziásfürdői szénsavművek bármely mennyiségben.

Gyarmati-féle szagtalan csukamájolajat szívesen veszik felnőttek és gyermekek. Egy üveg ára 1 kor. 60 fillér. Kapható Gyarmati Emil gyógyszer-tárában Baja, Főtér.

Határidő üzlet

1907. november 28:

Búza	októberre	— K —	áprilisra	12 K 99
Rozs	»	— » —	»	12 » 19
Zab	»	— » —	»	8 » 64
Kukorica	májusra	7 »	52	

Az árak 50 kg.-ként értendők.

Segédszerkesztő: FODOR KÁROLY. Kiadóhivatal: WAGNER ANTAL könyvkereskedésben.

Szerkesztőség telefon száma: 101.
Kiadóhivatal telefon száma: 36.

NYILTÉR

Ezen rovatokban közölték a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

HÁZAK, INGATLANOK
adás-vételét és bérbeadását
olcsón közvetít:
TAUBNER FÜLÖP
alkusz BAJÁN. 30—28



Üzlet felosztás.

Csemegeárú üzletemet végleg felosztatom.

Az összes árúk valamint a teljes bolti berendezés kicsinyben vagy egészben

beszerzési áron alul eladó.

Kedvező alkalom olcsó bevásárlásra.

A tisztelt vevőközönség szíves figyelmét felhívom az alábbi szezon-cikkekre:

Valódi szerémi ó-szilvórium 1 frt 30 kr lit.
1/4 Angol thea-rum . . . 1 frt 80 kr lit.
1/4 Tokaji Cognak . . . 1 frt 20 kr lit.
Thea-keverék császár melange (saját keverék) dekája 8 krajcár.

Van Hutten Cacao } kilója 2 forint 90 k
Leyet Cacao }
Gyöngy kávé valódi kilója 1 forint 40 kr.
Három féle keverék-kávé mokkal 1 forint 60 krajcár.

Pörkölt gyöngykávé (friss pörkölés) kilója 1 forint 60 krajcár.

Ezenkívül nagy választék cukorkák és süteményekben.

Karácsonyi cukorka díszítések.

Vidéki megrendelések, míg a készlet tart gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A bolti helyiség azonnal kapható.

Tisztelettel

GOLDSCHMIDT LAJOS.

A raktár túlhalmozottsága miatt

TÉGLA ÉS CSERÉP

nagymennyiségben és leszállított árban kapható:

ÖZV. SPITZER SIMONNÉ ÉS TÁRSA

TÉGLAGYÁRÁBAN BAJÁN.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
Ifj. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.
Minden szó 4 fillér. = Vastag betűből 8 fillér.
A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Tanoncul
egy jó házból való fiú, ki
kellő iskolai képzettséggel
bír, felvétetik
Nánay Lajosnál Baján.

Fényképező gép
használt, de jó karban, ol-
csón eladó. A kép méret
Egy elegánsan butorozott
szoba egy, vagy két úr ré-
szére kiadó.
Mészáros Lázár-utca 26.

MŰHELY ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
nagybecsű tudomására hozni, hogy

mechanikai, épület- és műlakatos

m ű h e l y e m e t

Munkácsi Mihály-utcába, a Haiduska-féle házba
áthelyeztem.

Elvállalok mindennemű, e szakmába vágó
munkát, u. m.: épület-munkákat, diszlakatos
munkát, kerékpár és varrógép javítást, villa-
mos csengő és házi telefon, gáz, vízvezeték
és fürdőszoba-berendezést, valamint szivattyús
kutak jókarban tartását és évi kezelését.

A mélyen tisztelt közönség szíves pártfo-
gását kéri

kitünő tisztelettel

GLÁSZ LIPÓT
műlakatos.

30-80

Intelligens fiatalember-
nek kiadó egy **butorozott**
szoba. Esetleg teljes ellá-
tást is kaphat.
Árpád-u. 26. szám. alatt

Hölgyek figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt hölgykö-
zönség szíves tudomására hozni, miszerint az
idényre már megérkeztek

a kézimunka újdonságok

u. m. Gobelin, Smyrna, Aida, Északi.

Újdonságok és különlegességek naponta ér-
keznek.

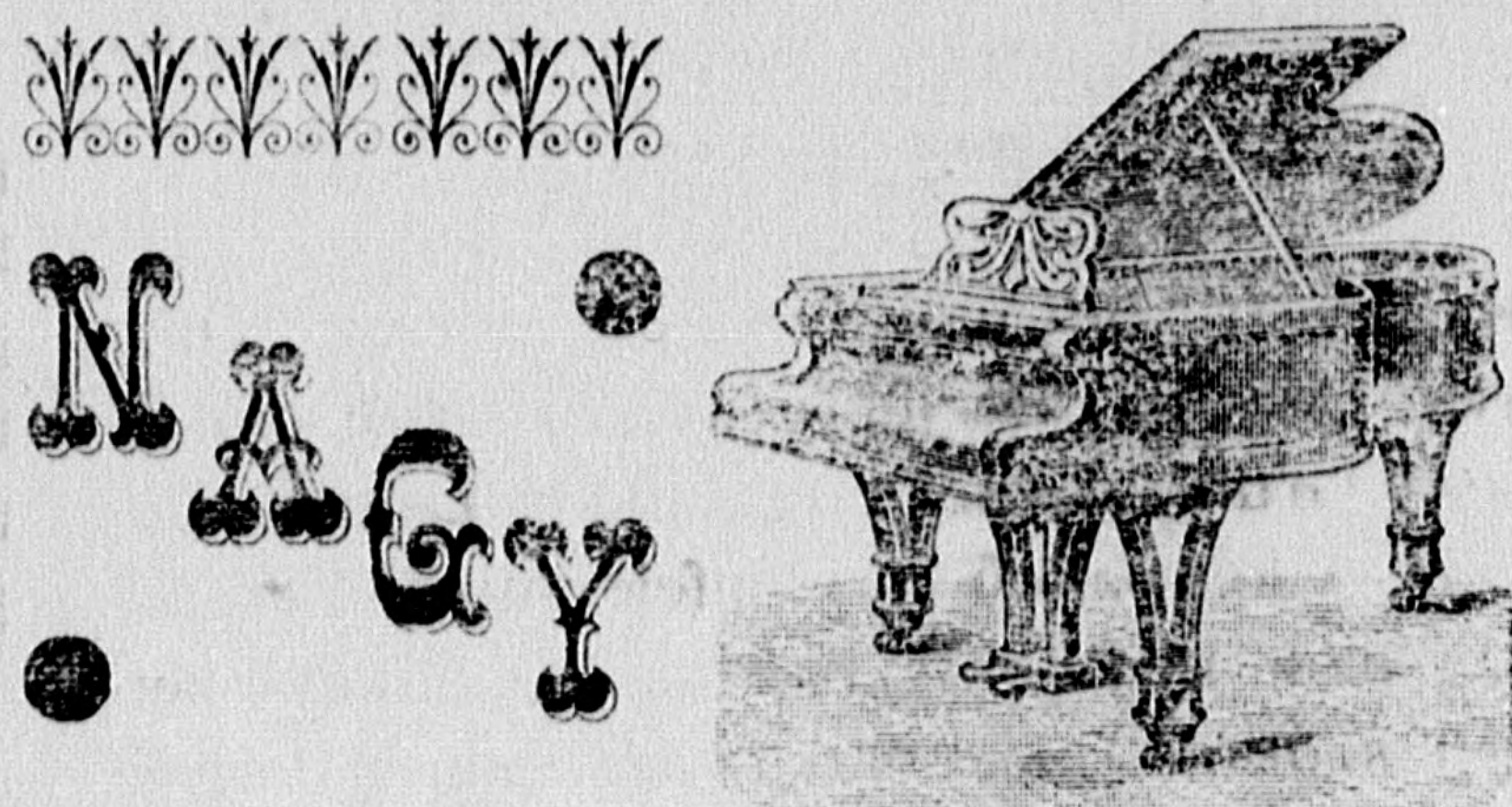
Nagy és változatos raktár a kézimunkák-
hoz szükséges szövetek és fonalakból.

Ajánlom a n. é. hölgyközönség figyelmébe
jól és izlésesen berendezett **Elő-nyomdám**.
Elvállalok mindennemű himzést és mon-
tírozást.

Teljes raktár csecsemő kelengyében.

Teljes tisztelettel

HUSZÁR ARNOLD
Bódog-tér.



ZONGORA RAKTÁR

BAJÁN.

Tisztelettel jelentem, hogy

ZONGORA RAKTÁRAMAT

jelentékenyen megnagyobbítottam,

hogy a t. zongora-vásárló közönség igé-
nyeit minden irányban kielégíteni képes
legyek. Raktáron tartok úgy egy-
szerű, mint diszesebb, eszerint ol-
csóbb és drágább ZONGORÁ-
KAT — az árak megfelelő
kitünő minőségben. RAK-
TÁRON vannak úgy

Mignon-, mint szalón Szárny-zongorák,

valamint angol mechanikájú hangver-
seny zongorák, barna, (fényes és matt),
továbbá fekete és mahagoni színben.

PIANINÓK

szintén háromféle kivitelben van
nak raktáron. — Raktáramon
bárki által is megtekinthető a
világhírű HUPFELD-féle

PHONOLA

(más néven: Pianola), mely bármely
zongorán művészi tökéletességgel
és nüanszirozással játszsa le a legnehe-
zebb darabokat

Áraim igen előnyösek, fizetési
feltételeim pedig kedvezők.

Hangszereim jóságáért legmesszebb menő
garanciát nyujtok.

Amidőn még közölném, hogy régi zon-
gorákat is **becserélek**, maradtam szíves
támogatást kérve,

hazafias tisztelettel

IFJ. WAGNER ANTAL.

Az elavult rendszerű mosás
még csak a haladó kortól elmardt
háziasszonyokra s olyanokra
tartozik, akiknek pazarolni való
idejük és sok kidobando
pénzüik van.

Ezen új rendszerű mosás
azonban azon tisztelt háziasszo-
nyokra tartozik, a kiknek az
újkor haladásait illetőleg egész-
séges irélőképességük és nyilt
pillantásuk van.

Mert a John féle „telített gőzű” mosógép (magyar német és
— új — osztr. szab.)
idő munka és költségben közel 75% megtakarítást biztosít szavatosság
mellet. Kísérletre is szállítandó.

Kapható: Kapots Nándornál Baján.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve

kartelen kívül szállítanak azonnal bármily meny-
nyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

≡ SZÉNSAVAT ≡

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szoda-
vizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb iparicélokra

Legkiadósabb természetes szénsav!

A Budapest székesfővárosi vegyészeti s élelmiszer vizsgáló in-
tézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

»Szaga és íze: rendes. SZÉNSAVTARTALMA: 99,57%.

A vizsgált foly. szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek
teljesen megfelel s magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető

Felvilágosítással készségesen szolgál:

**Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásvány-
vizek szétküldési telepe: BUZIÁSFÜRDŐN.**

Sürgőnyezim: Muschong-Buziásfürdő. — Interurban telefon 18. sz.

